
Saknr: 2020/35501-1
Saksbehandlar: Elisabeth Bjørsvik

Saksgang

Utval	Utv.saknr.	Møtedato
Hovudutval for kultur, idrett og integrering		13.02.2020
Hovudutval for opplæring og kompetanse		13.02.2020
Fylkesutvalet		14.02.2020

Jobbsjansen del B

Forslag til innstilling

1. Fylkesutvalet løyver 9,7 mill. kr til Avdeling for Opplæring og kompetanse til gjennomføring av ordninga Jobbsjansen del b etter dei vilkår og retningsliner som ligg føre i denne saka.
2. For Fylkesutvalet er det viktig at tiltaka i Jobbsjansen del b vert gjennomført etter ein plan, og ein ber om at ein slik plan vert referatsak i junimøtet til Hovudutval for Kultur, idrett og integrering og Hovudutval for Opplæring og kompetanse.
3. Fylkesutvalet forventar at planen viser heilskap kring ordninga og kva mål som vert sett, både kvalitativt og kvantitativt for tilbud til målgruppa.

Samandrag

Jobbsjansen del b skal sikre meir grunnskoleopplæring for ungdom i aldersgruppa 16-24 år, slik at dei betre kan fullføre vidaregåande opplæring. Tiltaket høyrer til fylkeskommunen sine nye integreringsoppgåver, og ordninga har gått frå å vere frivillig til å bli ein obligatorisk del av fylkeskommunen sine tiltak. Vestland fylkeskommune har fått 9,7 mill. kr basert på talet på innvandrarar i fylket. Vilkår og retningsliner for ordninga vert presentert i denne saka. Gjennomføring skal skje etter ein prosjektplan.

Rune Haugsdal
fylkesrådmann

Per Morten Ekerhovd
fylkesdirektør

Saksframlegget er godkjent elektronisk og har difor ingen handskriven underskrift

Saksutgreiing

Bakgrunn for saka

Saka gjeld forvalting av *Jobbsjansen del b - meir grunnskoleopplæring til innvandrarungdom*. Frå 1. januar 2020 har fylkeskommunen fått overført integreringsoppgåver frå Integrerings- og mangfaldsdirektoratet (IMDi). Ei av desse oppgåvene er forvalting av Jobbsjansen del b.

Ordninga skal bidra til betre grunnskoleopplæring for innvandrarungdom i aldersgruppa 16-24 år. Målet er å redusere fråfallet frå vidaregåande opplæring for innvandrarungdom. Ungdom som har rett til vidaregåande opplæring, men som ikkje har opparbeidd seg godt nok fagleg grunnlag, som til dømes i norsk, høyrer inn under målgruppa. Gjennom ordninga skal ein få betre føresetnader for å fullføre vidaregåande skole.

Jobbsjansen del b er del av regjeringa si satsing med overordna mål om at innvandrarakar skal kome raskt ut i arbeid. Jobbsjansen har gått frå ei ordning der fylkeskommunar kunne søkje, til at alle fylkeskommunane no har fått tildelt midlar basert på talet på innvandrarakar i fylket. Ordninga har såleis gått frå å vere ei frivillig ordning basert på gode søknader frå den einskilde fylkeskommune, til å bli ein obligatorisk del av fylkeskommunen si tiltaksportefølje.

Medan 70 mill. kroner vart sett av til ordninga i 2019 på landsbasis, var summen for 2020 95 mill. kr. Av desse har Vestland fylkeskommune fått 9,7 mill. kr. Berekninga kjem fram i dokumentet *Inntektssystemet for kommunar og fylkeskommunar 2020, Berekningsteknisk dokumentasjon* til Prop. 1 S (2019-2020), grønt hefte:

«Som ein del av regionreforma får fylkeskommunane overført tilskotsmidlane for ordninga Jobbsjansen del B, og rammetilskotet blir auka med 95 mill. kroner. Fylkeskommunane har tidlegare kunna søke om midlar gjennom ordninga. Ordninga skal bidra til at ungdommar med innvandrarakgrunn som ikkje har opparbeidd seg eit godt nok fagleg grunnlag, til dømes tilstrekkelege norskkunnskapar, skal kunne få føresetnader for å fullføre vidaregåande opplæring. Midlane er fordelt mellom fylkeskommunane på bakgrunn av talet på innvandrarakar i dei ulike fylka.»

I høyringsnotat til lov om ny integreringslov vert det vist til at for fleire av oppgåvene som er overført frå IMDi skal det utarbeidast forskrift:

«Videre skal det overføres midler som i dag er knyttet til tre tilskuddsordningar som forvaltes av IMDi. Dette er henholdsvis Jobbsjansen del B, tilskudd til etablereropplæring for innvandrere og tilskudd til mentor- og traineeordningar. Departementet vil regulere fylkeskommunens ansvar for disse temaene i forskrift.»

Slik forskrift ligg per no ikkje føre.

Fylkesrådmannen ser at eit viktig arbeid framover er å sikre at dei ulike tiltaka innan integrering går inn i ein heilskapleg regional politikk for å nå dei nasjonale måla om tidleg overgang til utdanning og arbeid for flyktningar og innvandrarakar. Eit viktig verkemiddel for å nå måla er gode prosjektplanar som igjen vert grunnlag for rapportering.

Erfaringar med Jobbsjansen del b

Jobbsjansen del B vart etablert gjennom IMDi i 2017 med fylkeskommunane som søkjarar. Samarbeid med kommunar er ei viktig del av ordninga.

Sogn og Fjordane fylkeskommune har fått midlar til prosjektet *eksamensretta grunnskulefag* sidan oppstart. Sju skular i Sogn og Fjordane er med i prosjektet som dekkjer heile fylket. Dette har vore det einaste tilbodet til målgruppa her. Hordaland fylkeskommune fekk tildelt midlar i 2019 til prosjektet *Kombinasjonsklassar i Hordaland*. Tiltaket hadde utgangspunkt i eit toårig forsøksprosjekt. I tillegg til dette tiltaket med støtte gjennom IMDi, fins det fleire tilbod for målgruppa.

I 2019 fekk dei to fylkeskommunane til saman 9,4 mill. kr. I ordninga slik den var utforma i IMDi, var det føresetnad om eigenfinansiering. Slik føresetnad vert ført vidare for 2020.

Jobbsjansen del b har som statleg tilskotsordning vore gjennom ei ekstern følgjeevaluering. Resultata er publisert i fleire rapportane på IMDi sine heimesider, sjå mellom anna

<https://www.imdi.no/contentassets/fb316e95c2194e8cade1b62bdc263706/en-ny-kurs-for-jobbsjansen.-folgeevaluering-av-jobbsjansen-2017-2019..pdf>.

Sluttrapporten er ikkje ferdig. Gjennomgang av evalueringsrapportar vil vere nyttig verktøy i det vidare planarbeidet.

Vilkår og retningslinjer for Jobbsjansen del b - meir grunnskoleopplæring for innvandrarungdom

Vilkår og retningslinjer er innretta med utgangspunkt i:

- Utnytting av dei erfaringane som dei to tidlegare fylkeskommunane har opparbeidd seg og dei strukturar som er på plass med Jobbsjansen del b.
- At det vert føreseieleg for kommunane som allereie er involverte
- At ein kjem raskt i gang med tiltaka for 2020
- Forenkling, men vidareføring av tidlegare vilkår og retningslinjer

I samanheng med Jobbsjansen del b, føreset fylkesrådmannen at Avdeling for opplæring og kompetanse legg fram ein prosjektplan som gjer greie for innhald, gjennomføring, budsjett og mål sett i samanheng med vilkår og retningslinjer for ordninga slik dei ligg føre i denne saka. I tillegg til dei øyremerkte midlane til Jobbsjansen del b, må avdeling for Opplæring og kompetanse bidra med eigne ressursar, tilsvarende eigenandel i prosjekta for 2019. Dette må kome fram i prosjektomtalen saman med bidrag frå kommunane.

Prosjektplanen vert meldingssak i Hovudutval for Kultur, idrett og integrering og Hovudutval for Opplæring og kompetanse i junimøta i 2020.

Føremål med tilskotsordninga

Hovudmålet med ordninga er å bidra til betre gjennomføring i vidaregåande opplæring for målgruppa 16-24 år. Ordninga skal bidra til at ungdom som har rett til vidaregåande opplæring, men som ikkje har opparbeidd seg godt nok fagleg grunnlag, slik som gode nok norskerferdigheiter, skal kunne få betre føresetnader for å fullføre vidaregåande opplæring.

Frist

Frist for framlegg av prosjektplan som meldingssak i hovudutval for Kultur, idrett og integrering og Hovudutval for Opplæring og kompetanse i junimøtet.

Retningslinjer og vilkår

Det må utarbeidast ein prosjektplan for gjennomføring sett i samanheng med måla for ordninga om betre føresetnader for å fullføre vidaregåande opplæring. Planen må innehalde:

- Omtale av tiltaket, inkludert:
 - Geografisk tilnærming
 - Definisjon av målgruppe og talet på deltakarar
 - Samarbeid med kommunar
 - Organisering
 - Forventa resultat - både kvalitative og kvantitative
 - Budsjett inkludert bruk av eigne ressursar og kommunane sine bidrag

Som vilkår for tildeling av midlane gjeld:

- Tilskotet skal i sin heilskap nyttast til tilbod som vert omfatta av oppl. § 4A-1 andre ledd om meir grunnskoleopplæring for ungdom som ha behov for det.

- Opplæringa bør skje i eit læringsmiljø med ungdom på same alder på ein vidaregåande skole
- Prosjektet skal vere forankra i avdeling for Opplæring og kompetanse sitt planmessige utviklingsarbeid
- Ordinær drift som til dømes skoledrift, drift av kvalifiseringssenter, flyktningkontor eller anna vaksenopplæring m.m. skal ikkje dekkast av midlane. Midlane kan heller ikkje brukast til investeringar og anskaffingar som inngår i ordinær drift.

Oppfølging og rapportering

Før tildeling for 2021 må det ligge føre rapport med vurdering av måloppnåing for midlane for 2020.

Vedtakskompetanse

Fylkesutvalet

Vurderingar og verknader

Økonomi: Midlar til Jobbsjansen del b vart overført i ramma til fylkeskommunen i 2020-budsjettet. I tillegg ligg det føre forventning om bruk av eigne ressursar tilsvarande for gjennomføring av 2019-midlane.

Klima: Ikkje relevant

Folkehelse: Kunnskap og utdanning er ein viktig del av eit menneske si deltaking i samfunn

Regional planstrategi: Jobbsjansen del b inngår som eit viktig verkemiddel i fleire av FNs berekraftsmål som er grunnleggjande for regional planstrategi.

Konklusjon

Jobbsjansen del b er eit viktig verkemiddel i fylkeskommunen sine arbeidsoppgåver knytt til integrering, og inngår direkte i fylkeskommunen sin visjon om å vere berekraftig og nyskapande. Det å gi tilbod om ekstra grunnskoleopplæring, skal sikre at flyktningar blir kvalifisert til vidare utdanning og seinare jobb. Vellukka satsing skjer gjennom målretta planlegging.